

ВИШЕНЬКИ-ЧЕРЕШЕНЬКИ

Заняття для дітей середньої групи

Людмила МЕЛЕНЕЦЬ, канд. пед. наук, доцентка кафедри дошкільної і початкової освіти,
ІПО Київського університету імені Бориса Грінченка

Мозаїка — дуже популярна серед дітей та дорослих гра, що не тільки захоплює і розважає, а й сприяє формуванню різних складових особистості. Нажаль, роботи, складені з наборів звичайної мозаїки, зберігаються недовго — їх швидко розбирають, що нерідко засмучує дітей. Але вихід є! Пропонуємо вашій увазі заняття, родзинкою якого є творче завдання з використанням теромозаїки.

Мета. Продовжувати уточнювати, активізувати, забагачувати словник дітей різними частинами мови з теми “Фрукти”: кістянка, м’якуш, фруктовниця, плодоносне, солодко-кисле, зривати, знімати, протирати. Формувати вміння відгадувати описові загадки; розуміння понять “посередині”, “навколо”. Учити безпечно вживати кісточкові. Удосконалювати навички роботи з теромозаїкою; підкріплювати творчі зусилля дітей позитивною оцінкою. Виховувати ціннісне ставлення до природного та рукотворного довкілля.

Матеріал: торбинка, маленькі мішечки для кожної дитини, наповнені кісточками різних фруктів; картки з фото чи мальованими зображеннями кісточкових; набір намистин теромозаїки, робочі поля “круг”, “квітка”; термопапір, праска; натуральні фрукти у фруктовниці.

Попередня робота. Спостереження за фруктовими деревами. Відгадування описових загадок про кісточкові: вишні, черешні, сливи, абрикоси, персики, аличу. Дидактичні ігри з теми “Фрукти”. Бесіди про значення фруктів у харчуванні людини та безпечно їх споживання. Перегляд мультфільму “Свинка Пепа. У магазині. Фрукти” (переклад українською).

Хід заняття

Кісточки з “чарівної торбинки”

Вихователька пропонує дітям дістати з великої торбинки маленькі мішечки (можливо, різномільні) й визначити на дотик, що всередині (кісточки фруктів: слив, вишень, черешень, персиків, абрикосів, аличі).

Вихователька. Пересвідчимося у правильності ваших припущень, висипавши вміст мішечків на таці. Тож кістянки яких фруктів було зібрано у мішечках? Розділіть їх, будь ласка, на купки і покладіть картки із зображеннями цих фруктів біля кісточок.

Педагогіння пропонує дітям подивитися на картки одне одного і переконатися у правильності виконання завдання, за бажання полічити кількість кісточок у купці.

Бесіда “Що ми знаємо про фрукти”

Під час бесіди вихователька просить назвати колір плодів, пригадати смак кожного та спосіб безпечної їх споживання.

Потім дітям пропонується вправа на розвиток артикуляційного апарату.

Артикуляційна вправа

Со-солоденькі, че-червоненькі,
Кру-кру-кругленькі ягідки дрібненькі.
Ма-ма-маленькі кі-кістяночки
З’є-з’є-з’єднались у-у таночку.
Що це? Ви-вишеньки-че-че-черешеньки!

Бесіда “Вишеньки-черешеньки”

Вихователька демонструє фото вишневої гілки з ягодами. Якщо на території закладу є ці дерева, діти згадують свої враження від спостережень за ними впродовж весни-літа, від цвітіння до плодоносіння (які аромати вдихали, які кольори споглядали, як дивилися).

Потім педагогіння пропонує малятам присісти навколо неї й послухати історію, яку вона нібито

спостерігала, йдучи одного разу по вулиці. Читає вірш **“Вишеньки”** Лесі Українки.

Вихователька запитує, з ким розмовляли дітки й чому вишенька так відповіла. Звертає увагу на фруктовницю, наповнену стиглими вишнями/черешнями.

Запитання до дітей

- Навіщо треба мити фрукти?
- Як правильно їх мити? (Якщо часу на замочування немає, треба ретельно руками протирати плоди під протічною водою не менше 30–60 секунд. При цьому м'які фрукти слід мити обережно, щоб не розчавити м'якуш.)
- Як правильно вживати кісточки, щоб не зламати зубик, не вдавитися?
- Куди складати кісточки?
- Чи можна з кісточок створити якийсь виріб?

Фізкультхвилинка

(можна з проспівуванням)

Ду-ду-ду, я в садок іду.

Ду-ду-ду, я в садок піду.

(Діти крокують на місці, по колу або довільно.)

Ву-ву-ву — вишеньок нарву.

Ву-ву-ву — вишеньок зірву.

(Тягнуться вгору, удаючи, що зірвані вишні складають у кошик.)

Ки-ки-ки — пишні боки.

Ки-ки-ки — червоні боки.

(Повертаються з боку в бік, наче милуються, руки на поясі.)

Щу-щу-щу — тебе я пригощу.

(Випрямляють руки долонями догори, ніби запрошують до споживання.)

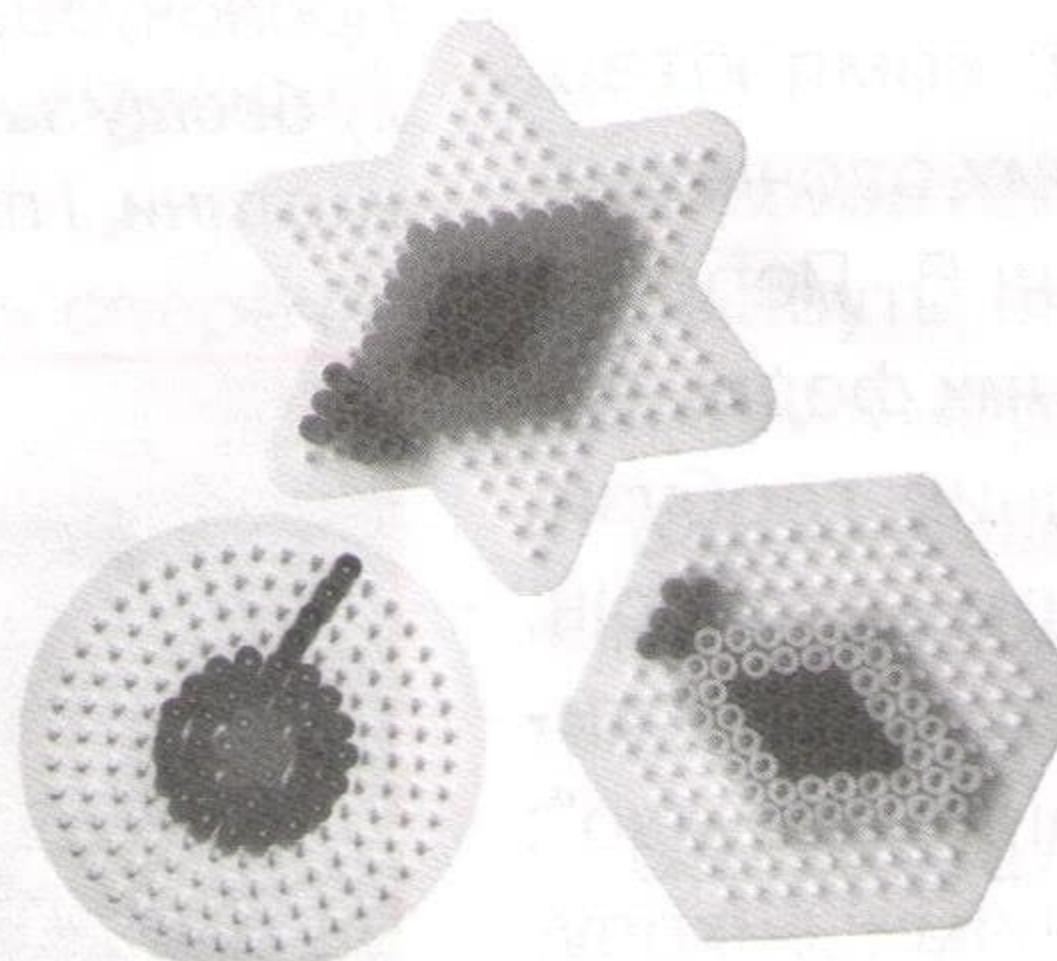
Щу-щу-щу — усіх я пригошу.

Творче завдання з використанням термомозаїки

Вихователька. Діти, пора вишинь скоро мине, будемо тільки згадувати їхній неповторний солодко-кислий смак. Чи можемо ми зберегти ці яскраві кольори на згадку про вишнево-черешневий сезон і створити вишнево-черешневу гілочку з різних матеріалів? З яких?

Вихователь пропонує вибрати форми “круг” або “квітка” та викласти з намистин термомозаїки одну/дві (залежно від розвиненості дрібної моторики дітей) вишні або черешні.

Помічниця виховательки прогріває праскою готові вироби. Діти розміщують їх або на гілці, намальованій на ватмані, або на зробленій заздалегідь із деталей мозаїки гілочці.

Термомозаїка

Термомозаїка — набір різноманітних намистин, виготовлених за спеціальною технологією, призначений для створення на пластинах (полях) іграшок, прикрас, декоративних виробів, картин тощо, які зручно збираються і після термічної обробки не розсипаються. Поля (пластини) для викладання надзвичайно різноманітні за величиною, кольором, формою: круги, квадрати, шестигранники, коники, сердечка, квіточки, сніжинки тощо з невеличкими кілочками, на які надягаються намистини.

Вихователька. Пропоную помити руки, щоб посмакувати фруктами, які лежать у фруктовниці, та помилуватися виробами, які ви створили власноруч.

Кожна дитина ділиться враженнями від процесу — робила вона вишню чи черешню, чи і те, й інше, половинку чи цілу.

На прогулянці можна ще згадати загадки про кісточкові фрукти: не тільки вишні й черешні, а й абрикос, аличу, сливу, персик, виокремити перший і останній звуки в цих словах. Поговорити про те, чому дерева називають плодоносними, як отримати великі плоди (під час досягання фермери-садівники їх гарно поливають), як придбати якісні фрукти, які напої можна з них приготувати (смузі, компот, сік, кисіль).

Загадки

Жовті сонечка у листі —
Дерево як у намисті!
А смачні! А м'ясисті!
Мов янтар, всі золотисті! *

(Абрикоси.)

Вишенькам вони сестрички,
В червні достигають.
Кісточки в них невеличкі,
Всі їх добре знають.

(Черешні.)

Рожевіють, червоніють,
У пиріг потрапить мріють.
Обліпили гілки пишні
Соковиті, стиглі... (вишні).
Чи то жовті, чи то сині
Соковиті господині
В ряд на гілочці тримтливій.
Гарно уродили... (сливи)!

* Авторка загадки — Н. Гуркіна.